

GAZETA TRANSILVANIEI

Inseratele se primesc la administraţie. Preţul după tarif şi învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branisce & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia:
Strada Prundului Nr. 15.

PROTESTAREA ROMÂNILOR DIN UNGARIA CONTRA INTENŢIUNILOR DE „DESROBIRE“ ALE ENTENTEI.

Reprezentanţii bisericilor române gr. or. şi gr. cat. şi ai poporului român din Ardeal şi Ungaria, — au prezentat prim-ministrului ungar, contelui Stefan Tisza, prin deputaţii români din Camera ungară, în frunte cu Ex. Sa Mitropolitul Mangra, următoarea Adresă-manifest, — cu rugămintea să o depună la treptele Tronului:

„Din răspunsul adresat de guvernele statelor Ententei preşedintelui Statelor-Unite, reiese, că una din ţelurile de războiu ale duşmanilor noştri este eliberarea diferitelor naţionalităţi — şi printre acestea şi a Românilor — de sub stăpânirea străină.

Această manifestare a voinţei duşmanilor noştri se îndreaptă direct contra integrităţii patriei noastre. Ca reprezentanţi bisericeşti şi lumeşti şi ca reprezentanţi autorizaţi ai Românilor, cari trăiesc în ţările de sub Coroana sfântului Ştefan şi în numele Românisimului din patrie — respingem cu cea mai mare energie afirmaţia, cum că noi am trăi sub o dominaţiune străină.

Noi Români suntem cetăţeni liberi şi egal îndreptăţiţi ai patriei ungare. Nu există o singură lege, care să facă o deosebire între cetăţenii de limbă maghiară şi cei de altă limbă, în ce priveşte drepturile, libertăţile şi obligaţiile.

De veacuri, poporul român din Ungaria e ataşat cu cea mai mare dragoste, cu cel mai mare devotament de patria noastră, al cărui pământ atât de des a fost udat şi cu sângele propriilor lui fii. Alipirea faţă de persoana monarhului nostru şi faţă de dinastie înasăi este o tradiţie sfântă, strămoşască a poporului nostru. Pătrunşi de aceste sentimente înălţătoare, strămoşii noştri în curs de o mie de ani, în unire cu fraţii lor maghiari, au luptat pentru apărarea şi gloria sfintei Coroane ungare, şi că asta o fac şi nepoţii lor, este lucru dovedit prin sângele lor curs în valuri pe câmpiile de luptă, iar în interiorul ţării, prin însufleţirea noastră gata de orice jertfă. Aşa dar nu este străină sfânta Coroană ungară. Nu voim să ştim nimic de eliberarea, ce ni se pune în vedere. Ținem cu fermitate la inviolabilitatea patriei ungare.

Nu consideraţii de un oportunism momentan au hotărât şi hotărâsc ţinuta aceasta decizivă a poporului român din Ungaria, o ţinută care nu cunoaşte oscilări, ci adâncă convingere politică întemeiată pe învăţămintele de veacuri şi pe tradiţiile noastre istorice. Căci ştim, că în viitor, strălucirea şi căldura sfintei Coroane ungare sunt chemate să asigure dezvoltarea culturală, economică şi politică a românisimului din Ungaria.

Noi, Români din Ungaria, ținem ferm la aceasta, de a trăi sub stăpânirea sfintei Coroane ungare. În manifestarea activă a voinţei acesteia nestrămutate, sângerează mii din fiii noştri şi pentru siguranţa acestei voinţi a noastre, poporul român din Ungaria va lupta mai departe cu folosirea

tuturor armelor sale spirituale şi fizice“:

Vasile Mangra, Mitropolitul bisericei gr. ort. române din Ungaria şi Transilvania. — Ion I. Papp, Episcopul Aradului. — Dr. Miron E. Christea, Episcopul Caransebeşului. — Dr. Ilarion Puşcariu, arhimandrit. — Andrei Bărbăntaş, Preşedintele Asociaţiei „Astra“. — Dr. Gh. Popovici, protopop, Lugoj. — Dr. D. Raţiu, directorul „Albinei“ din Lugoj. Dr. Gheorghe Popa, judecător. — Dr. Eusebiu Roşca, Arhimandrit, director de Seminar. — Filaret Musta, arhimandrit. — Dr. Iosif Traian Badescu, protosincol. — Dr. Nec. Zigre, secretar metropolitan. — Dr. Neculae Ivan, asesor consistorial. — Lazar Tritean, asesor consistorial. — Matei Voileanu, asesor consistorial. — Dr. Gheorghe Proca, asesor consistorial. — Dr. Oct. Costea, secretar consistorial. — Dr. Iosif Diamandi. — Dr. Gheorghe Roxin, avocat. — Dr. Ioan Iacob, avocat. — Dr. Petru Ionescu. — Dr. Oct. Domide, canonic. — Dr. Petru Fabian, canonic. — Grigore Pap, canonic. — Vasile Pordea, secretar episcop. — Ioan Varina, vicenotar consist. — Ioan Lepădat, directorul Soc. de asigurare, Sibiu. — Luca Panfilimon. — Ioan Vătăşan. — Dr. Stroia protopop. — Dr. Cornel Petric, notar public. Dr. Ion Rednic medic primar comitatens.

Victor Mihali, mitropolitul de Alba Iulia şi Făgăraş. — Dr. Demetriu Radu, episcopul Orăzii mari. — Dr. Valer Franţiu, episcopul Lugojului. — Ioan Georgiu, prepozit în Gherla. — Dr. Victor Smigelski vicariu metropolitan. — Alex Ujlăcan, canonic. — Dr. Isidor Marcu, canonic. Dr. Vasile Suciu, canonic. — Dr. Teodor Mihali, preşedintele partidului naţional. — Dr. Iosif Siegescu, deputat, prof. universitar. — Petru Korcan, deputat. — Gavril Rednic, deputat. — Alexandru Gheţie, deputat. — Ludovic Man, deputat. — Dr. Petru Mihalyi, deputat. — Dr. Nicolae Şerban, deputat. — Junius Brutus Micu director. — Dr. Ioan Sampaleon, profesor. — Stef. Rogianu, profesor. — Dr. Florian Stan, prepozit. — Coriolan Ardelean canonic. — Ilie Stan, canonic. — Dr. Iacob Radu, canonic. — Dr. Gheorghe Miculaş, canonic. — Petru Popescu, protopop. — Petru Tămăian, profesor. — Dr. Cornel Kirvai, profesor. — Cornel Szabo, profesor. — Dr. Grigorie Papp, secretar. — Const. Burdea f. dep. Dr. Lucian Borcea, asesor consistorial. — Victor Tordoşan, Preşedintele Reuniunii de meseriaşi, Sibiu. — Arseniu Vlaicu, Directorul şcolii Comerciale. — Gh. Turlure, asesor consistorial. — Dr. Nec. Regmann, secretar consist.

Vasile Popovici, paroh. — Dr. Ioan Buna — Petru Rednic, propr. agricol. — Ştefan Rednic, propr. agricol. — Dr. Andrei Ilie avocat. — Dr. Gh. Bîlăşcu, medic. — Dr. Florent Mihalyi, propr. de pământ. — Gavril Mihalyi, propr. agricol, solgăbîrău. — Titus Bud, vicar foraneu. — Ştefan Anderco, protopop. — Petru Birlea, protopop. — Iulius Dragoş, protop. — Petru Sulea, protop. — Silviu Suciu. — Dr. Nec. Balan, profesor seminarial. — Candid Popa, prof. semin. — Ioan Todoran, prof. sem. — Ilie Beleuţa. — Romulus Perian. — Aurel Popovici. — Ioan Balya protonotar. — Dr. Aurel Manu proprietar agricol, avocat. — Aurel Moaca asesor consistorial. — Dr. Cornel Cornean, secretar consistorial. — Ştefan Jianu, asesor consist. — Dr. Iosif Olariu, director seminarial. — Dr. Neculae Ionescu, asesor Consistorial. — Dr. Ioan Baltescu, primarul oraşului Lugoj. — Dr. Vasile Stan, profesor Seminarial. — Timotei Popovici, profesor seminarial. — Dr. Romulus Căndea, profesor seminarial. — Dr. Paul Roşca, prof. sem. — Valer Ionescu, preot militar. — Ghenadie Bogoevici, protosincol. — Dr. Gh. Popp, asesor consist. — Dr. Nec. Popovici. — etc., etc.

***
Poate că nicăiri şi în nici o vreme n'a avut rost mai mare un protest atât de limpede, de energetic şi de sincer, cum este actul acesta epocal. În el se învederează convingerile intime ale adevăraţilor cercuri conducătoare ale destinelor neamului românesc din patria ungară şi se dă expresiune nesilită şi categorică sentimentelor, ce trebuie să animeze pe tot Ro-

manul, care se adăposteşte la umbra Sfintei Coroane ungare. Actul devine epocal şi prin momentele istorice, în care ne găsim, dar mai ales prin faptul, că acest manifest politic vine dela cercurile absolut singure chemate şi competente a reprezenta neamul românesc din patrie şi poartă în frunte iscăliturile arhierilor noştri, ai ambelor biserici, destinaţi prin poziţia lor să fie conducătorii adevăraţi ai turmei lor cuvântătoare. Astăzi, când nimeni nu poate prevedea, ce va aduce ziua de mâine, această încheiere de rânduri într'un scop înalt şi eminent patriotic, se pare un semn bun dela Dumnezeu, o îndurare cerească asupra oropsitului neam românesc şi trebuie salutată cu mândrie şi însufleţire adevărată, ca augurul bun al unei vremi nouă mai fericite.

Seninătatea acestei convingeri şi credinţa în ajungerea la ţinta justelor dorinţe şi aşteptări ale inimilor patriotice româneşti, nu pot fi turburate nici prin eşirea afară din scenă a unor persoane şi cercuri, cari şi-au încheiat rolul în mod atât de nemulţămător — după modesta noastră părere, — nici prin glasurile stridente ale celor, cari nu privesc cu ochi buni şi cu deplină încredere nici chiar cele mai loiale şi mai devotate manifestaţiuni. Patria, mama noastră comună însă, va şti bine în iubirea ei deopotrivă să recunoască credinţa fiilor ei adevăraţi şi sinceri desintereaşi.

Impăratul Germaniei în Viena.

Impăratul Wilhelm al Germaniei a întors vizita făcută de Maiestatea Sa regală după încoronare în cartierul general. La prânzul de gală dat de Maiestatea sa Regele Carol IV. augustului său oaspe Lunii în 12 crt. s'au rostit următoarele toast, cari schiţează viitorul alianţei dintre Monarchia noastră şi Imperiul german.

Toastul Maiestăţii sale Regelui Carol IV.

Maiestate. Simt o sinceră bucurie, că pot saluta pe Maiestatea Ta aici, în modul cel mai cordial. Încă pe timpul domniei fericitului în Domnul Unchiului meu s'a dovedit *acea alianţă strănsă politică şi militară*, care leagă unul de altul statele noastre şi care în războiul actual a fost pectuluită cu sânge în *prietenia personală* dintre casele noastre domnitore.

Păstrez cu încredere această tradiţiune scumpă a fericitului meu antecesor, care o voui cultiva fără încetare şi sunt fericit, că în această privinţă pot conta pe *aceleaşi sentimente ale Maiestăţii Tale*. În bine şi în rău, în război ca şi în pace cu încredere şi în unire vom reuşi cu ajutorul celui Atotputernic să conducem popoarele noastre la un viitor mai bun.

Mulţumindu-Ţi din inimă pentru vizita ce mi-ai făcut, ridic paharul meu cu urarea:

Să trăiască Maiestatea Sa Impăratul Germaniei, Regele Prusiei, credinciosul meu amic şi aliat!

Impăratul Germaniei a răspuns cu următorul toast:

Rog pe Maiestatea Ta imperială şi regală apostolică să primeşti cea mai călduroasă mulţumită pentru cuvintele călduroase de bineventare şi pentru primirea, de care m'ai învrednicit. Am urmat îndemnului inimii mele când am *reîntors cât mai îngrabă vizita*, ce Maiestatea Ta ai binevoit a-mi da în cartierul general şi Te asigur din nou cu încredere de *prietenia mea sinceră şi în veci neschimbată*. În această prietenie, cu care adormitul în Domnul augustul vostru unchiu m'a onorat într'un şir lung de ani şi care acum mă leagă şi de Maiestatea Ta, *văd şi eu expresiunea fidelă a legăturii tot mai*

strânse, care există între Austro-Ungaria şi Germania cimentată tot mai tare în luptele comune.

Simt o mare satisfacţiune, că Maiestatea Ta voeşti să cultivi şi în viitor alianţa după inima nobilă a fericitului împărat şi rege Francisc Iosif I şi cred că nu trebuie să Te mai asigur, că Maiestatea Ta întru rezolvarea acestei îndatoriri *poţi conta ori şi când pe conlucrarea mea credincioasă*.

Dee Dumnezeu, ca statele noastre atât de strâns legate prin încrederea reciprocă deplină după aceste zile mari şi serioase să se poată *impărtăşi cât mai îngrabă de binecuvântările păcii asigurate* şi viitorul lor să fie mai fericit. În această dorinţă ridic paharul meu zicând: Maiestatea Sa împăratul Austriei şi regele Ungariei, credinciosul meu amic şi aliat, şi Maiestatea Sa împărăteasa şi regina, Hurra!

A doua zi Marţi Maiestatea Sa regina Zita a dat un dejun în onoarea împăratului Wilhelm, la care au luat parte numai Maiestăţile lor.

Un sergent major român de optzeci de ani cel mai bătrân soldat din Monarchie.

Un bărbat interesant zace în „Nortresvespital“. Biletul dela capul cărunt cu desăvârşire al sergentului major este însuş documentul cel mai interesant al războiului. Acest bilet trădează, că *George Musza* s'a născut la anul 1838, prin urmare azi este de 79 de ani. Fără îndoială dânsul este cel mai bătrân soldat din Monarchie. Biletul mai arată următoarele picanterii:

Asseujahr 1859.
Profession: Notar al comunei Bucsesd, cercul Brad.

In fine: Aertzlicher Befund: Allgemeine Körperschwäche. Altceva nimic. Corpul bătrânului de aproape optzeci de ani n'a putut birui marşul împreună cu ceilalţi soldaţi tineri şi sburdalnicii prin noroaiile Galiei, s'a răcit într'o noapte din Ianuarie, s'a culcat, până au venit saniteţii miloşi, au pus pe targă pe viteazul dela Custozza, Magenta, Solferino, acum invalidul din Galia şi apoi un tren sanitar comod l-a adus acasă pe pământul patriei sale, deadreptul în palatul comodei la liceului din Arad, sub îngrijirea şi tractarea mânilor delicate. Bătrânului vultur îi tremură întradevăr mâinile, aceste mâni, cari nu se ştie câte cămeşe roşii de Garibaldişti a întins la pământ în 1866 cu gloanţele primitive şi totuş omorătoare ale pusteii, care se încălca pe dinainte ba chiar şi acum un an cu ucerrilele cele mai minunate ale tehniceii cu puşca Manlicher, a împărşiat moarte între Ruşi. În decursul ojeii povesteşte bătrânul, deşi are greutate şi cu aceasta. E cam surd sârmanul şi de câte trei ori trebuie să-i-o strige în ureche fiecare întrebare un soţ de suferinţe, care încă e român tot dela regimentul 50 de infanterie din Alba Iulia cu parole verzi şi tot sergent major, care după vârstă ar putea fi tocmai fiul lui George Musza.

Şi în timp ce bătrânul vorbeşte cu ochii scânteietori şi cu voce sonoră am dori să chemăm aici pe idealişti „liberatori“ ai antantei: pe Seton — Watson — Scotus Viator, pe Octavian Goga să vadă: că sunt şi astfel de bărbăţi printre românii dela noi, pe cari ei voeşte să-i elibereze de sub jugul maghiar.

Prin urmare George Musza s'a născut în 1838 şi când a fost înrolat mai întâiu la miliţie, încă a fost de cincizeci de ani, dar atunci nu purta parole verzi şi nu umbiau în haine sure soldaţii în Alba Iulia prin întărituri şi pe corso, ci în bluză lungă albă; cu chipiu cu păr de cal, cum sunt azi tunarii şi aveau puşcă lungă şi duceau un borneu de viţel în spate şi atunci s'a născut marşul Radetzky. În aceste accente incurjătoare ale marşului mărşăluiau tinerii viteji în ţinuturile cu cer albastru şi arse de soare ale Italiei, în Lombardia, să se lupte pentru provinciile austriace; George Musza în această campanie, la Solferino, a fost numit sergent major pentru meritele câştigate. S'a luptat vitejeşte, a făcut cu supunere întreagă marea concentrare îndărăt, poate aceasta a făcut, că încă în acelaş an a fost clasificat ca

invalid, l-au desbrăcat de Waffenrockul cel alb, a căpătat o medalie frumoasă şi a mers acasă la Alba Iulia, cum spune el în limba rămăşişelor stricate ale lui Decebal şi Traian. În anul următor 1866 în războiul urmat între Prusia şi Austria George Musza n'a mai fost chemat şi n'a luat parte la lupta dela Koeniggratz, când escelentul general Géza Fejérvary a mântuit viaţa Maiestăţii sale regelui Francisc Iosif I. George Musza în 1866 a beabfăruit puşca, iar în 1916 a luat de nou în mână de bună voie puşca Manlicher, despre care nici idee n'avea, că în 1866 ea a fost cauza biruinţei Prusacilor şi superioritatea lor faţă de armatele noastre înarmate cu puşti cu cremene şi cu foitaş, cari se umpleau pedinainte.

Musza George s'a prezentat de bună voie, notarul din Bucsesd (Domn notar al comunei Bucsesd, cum zice Octavian Goga în piesa sa) în anul al doilea al războiului, căci atunci avea soldaţi doi ficioşi şi doi gineri, băieţi învâţaţi, cari în curând au ajuns oficiali şi dânsul tatăl şi soacra lor şi-a recăpătat rangul de sergent major. George Musza n'a lăsat pe nimeni acasă, numai satul la poalele munţilor şi cimitirul cel mic, în care soţia sa îşi doarme de multă vreme somnul cel vecinic, mama vitejilor lui fii. Pe bătrânul sergent major l'au împărţit la serviciu de tren, când cu toate sforţările n'a mai putut suporta marşul, dar după serviciu militar de un an n'a mai putut suporta nici trenul, s'a rupt. Acum se odihneşte şi visează.

ESMITEREA anul comitet pentru îngrijirea alimentaţiunii în comitatul BRAŞOVULUI.

La iniţiativa d'ui *vişegespan Ludovig Servatius* s'au întrunit în 6 Feb. în sala mică de deşinţe a comitatului un număr considerabil de bărbăţi chemaţi — parte în urma ocupaţiunii lor, parte în urma poziţiunii lor sociale — ca să discute asupra modalităţilor de a prevedea comitatul Braşov cu cele de lipsă pentru traiu.

Di Ludovig Servatius arată în discursul său de deschidere rânile şi greutăţile alimentaţiunii şi spune că aceste *„ani trebuie să se vindece prin bună-voinţă comună, sprijin reciproc şi muncă cinstită“*.

Cercul de activitate are să fie împărţit după branşe şi subcomitetele, ce se vor alege, au să dea mână de ajutor organelor oficioase. La propunerea dlui *vişegespan Ludovig Servatius* şi după vii discuţiuni se aleg următoarele subcomitete:

1. În comitetul pentru aprovizionarea cu lemne, cărbuni şi pentru asigurarea luminei de gaz se aleg următorii domni: preşedint protonotarul *Dr. Semsey*, membrii: proto-consilier silv. *Iakob Iozsef*, consilier silv. orăşenesc. *Orlovsky*, *Alfred Porr*, *Karl Ganzert*, *Otto Ott*, şi *Dr. Weiss*.

2. Pentru aprovizionarea cu petrol, sare, zahar, cafea speţereiuri, lumânări, săpun sub prezidiul dlui vicenotar com. *Oswald Iohn*, membrii: cons. financiar *Szedlak*, senator *Friedr. Lurz*, directorul fabricii de zahar *Gross*, *Adolf Heshshamer*, *Marcel Lustig*, *Nic. Dima*, *Alfred Tartler*, *Gustav Friedel*, *Zonda Ferenc*, *Gustav Schiel*, *Rigetzi Károly*, *Dr. Szele*.

3. Pentru aprovizionarea cu carne, untură, gălîte etc. sub prezidiul dlui vicenotar com. *Heinrich Weinhold*, membrii, şef căpitanul poliţiei *Reinisch*, medicul veterinar *Tachauer*, *Heinrich Scherg*, măcelar, *Friderich Schiller*, măcelar, *Henrich Zeidner*, măcelar, *Iulius Hügel* controlor financiar, *Dr. Frätschkes*, *Dr. Flechenmacher*, *Füllöp Iános*, inspector veterinar şi *Dr. Stefani*.

4. Pentru aprovizionarea cu cereale, cartofi, verdeţuri, zarzavat sub prezidiul dlui vicenotar com. *Henrich Weinhold*, membrii: *Ludovig Kamner*, *Karl Speil*, *Dr. Wilh. Stefani*, *Wilh. Schmits*, *Alfred Seewaldt*, *Frid. Fischer*, primpretor, *Dr. Oskar Tellman*, *Dr. Franz Knörr*, *Iulius Römer*.

5. Pentru aprovizionarea cu îmbrăcăminte, albituri, spălătorie, încălţăminte şi piele sub prezidiul dlui asesor la sediul orfanal com. *Eberhard Krummel* membrii *Moritz Schlandt*, fabricant de piele, *Dr. G. Philippi*, *G. Simay*, *Róna Sándor*.

6. Pentru controlul vinului, a berii, a beuturilor alcoolice și a birturilor și cafenelelor sub prezidiul dlui secretar financiar Kőiczé Károly. Membrii: Dr. Wilh. Czeli sen., prof. Iulius Römer, Iulius Teusch, fabricant de spirit, Kenyeres Károly, fabricant, Gustav Bömches de Boor. Dr. Arthur Polony, Sebosi, Dr. Szele.

7. Pentru aprovizionarea și controlul laptelui și a produselor de lapte, unt, brânză sub prezidiul domnului prețor Dr. Fritz Stamm, membrii: Dr. Wilh. Theil, Fritz Connert, Karl Speil, Mich. Jezierszki. Dr. Tutsek, preotul Gustav Sandor, Ludov Kamner, Andreas Römer, Ioh. Reimisch, Sebosi, Iul. Hornung.

8. Un comitet pentru procedura judecătorească polițienească sub prezidiul șefului capitanului de poliție dl Iohann Reinisch, membrii Dr. Knörr Fereac, procuror, Dr. Frätschkes, Dr. Szele, Dr. Polony, Dr. Gustav Philipp.

9. Un comitet pentru controlul birjarilor sub prezidiul dlui șef-căpitan de poliție Iohann Reinisch sau al suplimentarului său, membrii: Dr. Lazar, vice-notar com., Szabó Sándor, cons. com., Marcel Lustig, Otto Schmidt.

Majorul Morath așteaptă o tactică defensivă din partea Antantei.

Din Berlin se anunță: Majorul Morath se ocupă în „Berliner Tageblatt“ cu planurile de primăvară ale dușmanilor noștri. Scrie, că după cum se aude, dușmanul vrea să zăbovească puterile centrale prin superioritatea mare a puterilor sale. Această „umbră“ superioritate însă în urma pierderilor avute în lupta de la Somme a scăzut în mod foarte simțitor. Anglia și-a trimis în Franța o parte însemnată din armată, ca să umple golurile din frontul apusean. Transportarea de trupe nouă va fi împiedecată cu siguranță de către submarinele germane. Intregirea trupelor franceze se poate face numai cu tineri de 17 ani și anume din ultima sută de mie, care până acum a fost reținută. Italienii n-au nici o poftă, ca să trimită trupe mai numeroase pe pământ străin. Așa se pare, că pe încetul dușmanii abdic de planul de a învinge puterile centrale prin prelungirea războiului. Acuma sunt în mare dubietate, că la ea tactică să mai recurgă. Așa se vede că toți în de lucrul cel mai bun o defensivă succesează, pentrucă nădăjduesc că vor putea înfometea puterile centrale. (Br. Hir.)

Știrile zilei.

La masa studenților români „V. Onițiu“ a contribuit: „Cârțifoara“, institutul de credit și economii din Streza-Kercisora (Streza- Cârțifoara), 22 K.

Primească generoșii donatori sîncere mulțămite.

Direcțiunea școalelor medii gr. or. române.

Mulțămite. Tuturor pretinilor și cunoscuților cari din incidentul treceri din viață a neuitatului meu soțiu mi-au adresat cuvinte de mângăiere — le aduc pe această cale sincera mea mulțămite. Odoheu la 9/II 1917.

văd. Vasiliu Micu
născ. Ana Catona.

Aviz! Pentru școala comunală din Orlat (Szeben m.) să caută la urgență o învățătoare suplentă (eventual învățător), pe timpul de instrucțiune până la finea anului școlar c. prelungă o remunerațiune de 110 Kor. lunar.

Postul e de a-se ocupa imediat. Orlat, la 12 Februarie 1917.

Senatul școlar comunal.

Tariful Băilor Eforiei. Scumpetia cea mare și lipsa de lemne de foc a silit administrațiunea Băilor să fixeze până la altă dispozițiune următorul tarif nou:

- Prețul băilor de abur:**
O baie de abur înainte de masă va costa . . . . . K. 3—
O baie de abur după masă va costa . . . . . K. 2—
O baie de abur Vineri după masă pentru militari și civili . . . . . K. 120
- Prețul băilor de puțină:**
O baie de puțină clasa I-a pentru civili . . . . . K. 3—
O baie de puțină clasa II-a pentru civili . . . . . K. 2—
O baie de puțină clasa I-a pentru militari . . . . . K. 250
O baie de puțină clasa II-a pentru militari . . . . . K. 180
- Băile sunt deschise deocamdată:
Marția a. m. pentru bărbați
Vinerea a. m. „ „ „
Vinerea d. m. „ „ „
Sâmbăta a. m. „ „ „
Duminea a. m. „ „ „
Sâmbăta d. m. pentru dame.
Rufe și săpunul sunt cuprinse în prețuri. Valabil de azi.
- Administrațiunea Băilor Eforiei.

† **Susana A. Mureșianu** soția poetului Andreiu Mureșianu, a adormit în Domnul Duminecă noaptea, în vârstă de peste 96 de ani în „Asilul Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele.“ Soartea a voit ca dănsa, prin înființarea acestei Reuniuni de binefacere, a eum douăzeci și cinci de ani, să-și creeze și sieși un adăpost pentru vremuri grele. Știa dănsa bine, că recunoștința este floare rară printre oameni și parecă presimțea, că un asemenea asil pe seama văduvelor sărace, îi va fi dănssei ultimul sălaș pământesc în viață.

Inmormântarea va fi Miercuri la 3 ore p. m. în cimitirul din Groaveri alături de iubitul ei soț. Odihnească în pace!

Războiul submarinelor înăspriț.

Telegramele Biroului de corespondență regal ungar.

Germania a permis Olandei eșirea a 2 vapoare pe mare.

Ymuiden 16 Feb. Două vapoare olandeze au primit permisiunea de a pleca spre Leith, respectiv Hull.

Vapoare scufundate.

Londra 16 Feb. Vapoarele engleze „Cilicia“ și „Verga“ au fost scufundate, iar echipagiile salvate. Vaporul de pescar „King Alfred“ a fost scufundat. 9 oameni din echipagiu au fost salvați pe câtă vreme căpitanul vasului a fost făcut prizonier.

Londra 16 Feb. Agenția „Reuter“ află despre scufundarea vaporului „Saxonia“ că a fost lovit de 25 de granate. Căpitanul vaporului și un marinar cari au fost făcuți prizonieri au murit în urma rănirilor contractate în timpul bombardării vasului. Intre patru oameni din echipagiu cari au fost răniți se afla și americanul Neygard. Cu toate că vaporul a fost îndepărtat 250 de mile dela malul cel mai apropiat, echipagiul a fost silit a părăsi vaporul refugindu-se pe 2 bărci, din care una sa luptat 69 și cealaltă 25 de ore cu valurile mării, până să poată debarca. Alți doi americani se afla între cei în viață cari cu toții au avut multe de suferit, până ce au putut fi salvați.

Londra 17 Feb. Agenția „Lloyd“ anunță scufundarea următoarelor vapoare: „Hopemoor“ (3740 tone), „Atten“ (1126 tone).

Londra 17 Feb. Au fost scufundate vapoarele engleze: „Kijanite“, „Landsaar“, „Parcirocy“, „Greenland“, cel norvegian „Dalusta“ și vaporul de pescari „Harribeil“. Un om din echipagiul norvegian al „Daluste“ a murit în urma slăbiciunii.

Berna 17 Feb. „Intransigent“ anunță din Santander: Un tricorn a fost scufundat de un vapor submarin german în fața litoralului. O mulțime imensă de oameni a observat cu mare neliniște întreaga operație.

Roma 17 Feb. Agenția „Stefani“ află din Palma Maiorca: Un submarin austro-ungar a scufundat vaporul italian „Oceania“ de 2000 de tone. Echipagiul care se compune din 30 de oameni a fost debarcat nevătămat de vaporul spaniol „Venbslao“.

Roma 19 Feb. Vaporul italian „Providentia“ a fost scufundat în apropierea coastelor spaniole. Aceiași submarin a bombardat un vas englez care a scăpat cu toate că a fost avariat. În urma acestei torpilări sa observat scufundarea unui alt vapor de naționalitate necunoscută.

Geneva 16 Feb. Din Havre se anunță că 10 vapoare plecate din Brasilia cu mult înaintea declarării războiului submarin înăspriț, încă nu au sosit nici până azi la locurile de destinație.

Geneva 19 Feb. La Marseille trebuia să sosească în ziua de 10 Feb. mai multe vapoare cu un spațiu total de 23.600 de tone.

Intre aceste vapoare se afla și un vapor „Elicantare“ care transporta trupe. Despre soarta lor nu se știe nimica.

Conferință navală a Antantei.

Rotterdam 17 Feb. Antanta a convocat o conferință a marinei la Londra spre a conferi asupra măsurilor necesare de luat contra creșterii pericolului submarin. Antanta își vede salvarea într-o cooperare mai sistematică a flotelor iei de război.

Antanta sechestrează vapoarele statelor neutrale.

Bassel 17 Feb. Cu începere de la 15 Feb. sau reținut toate vapoare ale statelor neutrale aflătoare în porturile Antantei. „Echo de Paris“ anunță măsuri, în urma cărora se va pronunța sechestrarea definitivă a tuturor vapoarelor neutrale cari staționează în porturile Antantei.

Urmările blocadei în Spania.

Frankfurt 17 Feb. Gazetei „Frankfurter Zeitung“ i se comunică din Madrid: „Imparcial“ socotește persoanele condamnate la încetarea lucrului în Valencia, Alicante și Murcia în urma blocadei, la 50.000 de suflete, și susține că pagubele provinciei Murcia se urcă numai pentru exportul de cereale la suma de 15 milioane de pesetas.

Plecarea unui vapor american din Liverpool.

Millano 17 Feb. „Secolo“ află din Londra că vaporul transatlantic „Philadelphia“ a plecat în dimineața zilei de 15 Feb. dela Londra spre New York. Pe bordul acestui vapor american care percurge zona blocadă împrejurul Angliei, se află pasageri americani și un reprezentant al presei americane.

O vizită în Flandra la submarinele germane.

Budapesta 17 Feb. Corespondentul gazetei „Pester Lloyd“ din cartierul vestic, a vizitat pe coasta flandrică locurile de reazăm ale submarinelor și a convezat cu această ocazie și cu șeful flotei submarine din Flandra. Corespondentul comunică că pretutindeni domnește animație asupra faptului că submarinele pot fi întrebuițate în fine cu toată vigoarea. Aci se crede că numărul vapoarelor scufundate deocamdată nu va fi așa de mare cum e dorit, deoarece războiul submarin a trăsnit oasele englezilor cu paralizie. Intreaga mare a fost ca matura tă. Englezii însă nu pot ascunde flota lor în porturile lor pentru totdeauna. Augmentarea nervoasă a măsurilor engleze pentru combaterea submarinelor nu sperie pe nimeni și fiecare flăcău albastru rade asupra sabiei americane de lemn. Acestor flăcăi le-a făcut o bucurie deosebită faptul că guvernul englez s'a văzut silit a interzice publicarea de vapoare pierdute.

Nevoia de bărbați în Italia.

Lugano 17 Feb. „Tribuna“ comunică că ministrul de război italian a ordonat înlocuirea soldaților din toate birourile prin femei, de preferință înrudite cu soldații dela front, spre a mări astfel numărul soldaților pentru scopurile militare.

Desființarea concediilor militare în Franța.

Berna 17 Feb. Guvernul a fost atacat în Camera franceză pentru desființarea concediilor de 24 de ore, care necesitează întrebuițarea căilor ferate pentru a călători acasă. Ministrul Căilor de comunicație a răspuns că săptămânal sunt 200.000 de concediați de acestea, ceea ce însemnează 400.000 de drumuri de cale ferată. Față de situația actuală menținerea acestor concedii nu este cu puțință.

Încetarea navigației franceze în Marea Mediterană.

Zürich 17 Feb. Gazetele elvețiene anunță din Marseille suspendarea trecătoare a navigației comerciale franceze în Marea Mediterană, din cauza pierderilor crescânde de vapoare din ultimele zile.

Sechestrarea depozitelor de cafea în Suedia.

Stockholm 17 Feb. Cu începere dela 16 Feb. guvernul a dispus sechestrarea tuturor depozitelor de cafea cu scopul de a executa raționarea, care va da pe cap și lună 30 de grame.

Ministerul de honvezi Hazai în noua sa funcțiune.

Budapesta 17 Feb. „Az Ujság“ aduce știrea că generalul-colonel Hazai a intrat eri în noua sa funcțiune în care va fi ajutat de o putere excelentă de muncă și anume de colonelul statului major Alexandru Belitska. Misiunea domniei sale poate dura și 2 luni de zile, așa că se va exercita ocuparea ministerului de honvezi. Generalul Szurmay sosește azi în acest scop la Budapesta. Hazai, în calitate de soldat activ va eși și din partidul muncii.

Restrângerea importului în Anglia.

Londra 17 Feb. Agenția „Reuter“ comunică: „Daily Mail“ află că a fost cu desăvârșire interzisă introducerea tuturor articolelor de lux, pe câtă vreme importul de materiale de construcții, lemne și hârtie a fost restrâns la minimul posibil.

Războiul mondial.

Situația.

Pe frontul italian, macedonean și român acțiunile sunt foarte slabe, pe câtă vreme pe sectorul rusesc și cel franco-englez dușmanii au încercat din nou să ne atace însă au fost pretutindeni respinși cu pierderi destul de însemnate. Aviatorii noștri au întreprins mai multe zboruri răușite pricinuind adversarilor în dosul liniilor de luptă pagube mari de material de război. Activitatea submarinelor urmează cu aceeași vigoare, dovadă sunt numeroasele vapoare scufundate cu recordul unui singur submarin de 52.000 tone în 24 ore.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 17 Februarie: Frontul răsritean: Spre nord-vest dela Herestrău, dușmanul de azi dimineață din zori de zi încontinuu atacă pozițiile noastre, lupta este tot în curgere: La Stanislaw spre sud dela Zborow și Brzezany patrulele noastre au respins detașamente mai puternice rusești. —

Frontul italian și sud-ostic: Nu s'au întâmplat nici un eveniment de vre-o însemnătate esențială. —

Budapesta 18 Februarie. Frontul răsritean: Spre nord dela valea Oituz, luptele ce se anunțau ieri, după prânz au eșuat și pe dușman în tot locul i-am respins. Spre nord din Carpați pe toată linia aceasta, activitatea de explorare a fost mai vie.

Frontul italian și sud-ostic: câmpul de operațiuni neschimbat.

Höfer
sub șef de stat major.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier german.

Barlin 17 februarie: Frontul apusean: Grupa armată a Moștenitorului de tron Rupprecht: Pe linia de luptă Artois și în regiunea Somme, cu deosebire pe ambele țărmuri ale lui Ancre lupta de artilerie sa desolvat și a ajuns la tărie foarte însemnată, în mai multe locuri am respins detașamente de explorare engleze care spre sud dela Miraumont mai ales au cercat să ne atace cu putere mai mare, după ce-și pregătiseră atacul prin un foc aspru și des de artilerie. — Pe întreaga linia de luptă a grupelor armate a Moștenitorului atacurile cu tendințe de înaintare ale Francezilor și anume pe întinderea Aisne, spre vest dela Auboe la Revy și în Chanpagne spre sud dela Ripont au suferit fiasco și pierderi foarte mari. Roiurile noastre de aviatori, au aruncat din abundență bombe pe întreaga linia și în dosul frontului dușman cauzându-le stricăciuni.

Pe linia Somme mai multe magazine de muniție în urma bombelor noastre, au zburat în aer, explozia precum și zguduitura s'au auzit și simțit până la St. Guentiu. —

Frontul răsritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Lângă Illutz spre sud-vest dela Luck, precum și lângă Zborow spre sud dela Brzezany și spre sud-vest dela Stanislaw, întreprinderile rusești toate au eșuat.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: Spre nord dela valea Oituzului pe înălțimile situate aici, din zori de zi s'au început și se desvolgă lupte.

La Grupa armată a Comandantului Mackensen și pe frontul macedonian afară de unele mici operații situația nu s'a schimbat.

Berlin 18 februarie. Frontul apusean: Grupa armată a moștenitorului de tron Rupprecht: Detașamente tari și puternice engleze după o pregătire artileriească deosebită foarte puternică, ne-au atacat și au încercat a pătrunde în pozițiile noastre în regiunile spre nord dela Armentieres și spre sud-vest dela Lylle precum și spre nord dela canalul Labasse și lângă Rausart, parte prin lupte foarte apropiate, cu care ocazie am făcut și mulți prizonieri, parte prin focul nostru de artilerie foarte viu, pe tot locul i-am respins. — În 16 februarie seara, dușmanul după ce i-a eșuat atacul dela Miraumont spre sud, peste noapte au căutat a-și desvolta activitatea focului de artilerie precum și în ziua a dat lupte cu succes schimbăcios, în cari lupte a pierdut 130 prizonieri, am capturat 5 mitraliere, apoi în fine i-am lăsat în cea dintâi linie de gauri, conice. Spre sud dela Pyst am respins mai multe atacuri puternice engleze, iar pe lângă toată tăria dușmanului ne-am susținut pozițiile. — Lângă Oise la Treslingour, cu ocazia unei încercări de înaintare am făcut 14 prizonieri, spre sud dela Ripont și pe țărmul apusean al lui Mosel precum și la Boisdeporette pozițiile noastre au stat sub foc tare de artilerie și de aruncătoare de bombe focul nostru distrugător însă le-a amuțit și a împiedecat tot odată atacurile plănuite, și desvoltarea acestora. —

În 17 ale lunii curente un balon de al nostru a bombardat mult și cu succes orașul Rousgny și portul de aci. —

Frontul răsritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold. Spre sud-vest dela Duenabourg la Lankassan trupele noastre de atac au pătruns în liniile rusești și întorcându-se au adus cu dânsii cam 50 de prizonieri.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: Spre nord dela Valea Oituz prin ținutul deluros de acolo Rușii au încercat cu atacurile după ce primul atac a fost adrebit de focul nostru de apărare.

Linia de luptă a comandantului Mackensen. Nici o noutate.

Frontul macedonean: Spre nord dela lacul Doiran focul nostru de artilerie a a alungato companie engleză care caută să înainteze contra avantposturilor noastre.

Ludendorff.

șeful statului major.

Comunicatul oficial al marelui cartier Austro-Ungar.

Budapesta 19 Februarie 1917. Frontul răsritean: Grupa armată a comandantului Mackensen și Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: Nu s'au obvenit evenimente deosebite.

Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Spre răsărit dela Lipinca Delua pe cursul Narałowka rușii au explodat o mină sub linia noastră cea mai înaintată, căutând a pătrunde în gaurile noastre conice, cu o contra atac însă i-am respins spre sud dela Brzezany dușmanul după pregătirea terenului prin un foc tare cu aruncătoare de bombe a încercat un atac dar i-am respins. În Wolhinia trupele noastre de asalt au îndeplinit întreprinderile date spre rezolvare lor, cu mari succese.

Câmpul de operații italian: În zilele din urmă artileria italiană de pe linia de luptă muntoasă în câteva puncte încă a început a se mișca. — Azi de dimineață a împușcat din nou asupra regiunii Tarwist, — tot atunci avantposturile regimentului 73 de infanterie în urma întreprinderilor avute contra pozițiilor dușmane situate spre răsărit dela Monte Zebia au făcut prizonieri 22 de oameni de trupă.

Frontul sud-ostic. N'au obvenit evenimente deosebite.

Comunicatul oficial al marelui Cartier German.

Berlin 19 Februarie 1917. Frontul apusean: Pe întreaga linie de luptă, ceața groasă ce s'a lăsat în zilele din urmă, a peștrâns mult operațiunile artileriei și aviației noastre, și numai încercări de înaintare prin detașamente mai mici au fost posibile, paza trează și bună a pozițiilor noastre a făcut să eșueze mai multe încercări dușmane. Exploratorilor noștri le-a succés a aduce numărugi prizonieri.

Frontul răsritean: Nu-i nici o noutate.

Frontul macedonean: Ciocniri de avantposturi și foc sporadic de artilerie. Am doborât 2 aeroplane dușmane.

LUDENDORFF șeful statului major.

Ultima oră.

Recordul unui submarin.

Berlin 19 Feb. „Wolffbirou“ comunică că căpitanul submarinului despre care sa comunicat că a scufundat în 24 de ore 52.000 de tone, se numește Potz.

Cadorna prepară o ofensivă nouă.

Berna 10 Feb. Stegemann scrie în „Bund“ că după părerea specialiștilor militar, știrile sosite de la frontul italian indică că Cadorna prepară o ofensivă nouă. Cadorna s'a consfățuit cu Francezii pentru o acoperire a aripelor a le frontului italian contra vre unui atac austro-ungar, de oare ce flancurile italiene sunt foarte expuse.